

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

Ethical leadership of school administrators affecting the
administration of dual vocational education under the
vocational education institutions in Chachoengsao

วีระยุทธ มารยาท¹ และสรวิทย์ สืบแย้ม²

Weerayut Marayat¹ and Sarawut Suebyaem²

¹ นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ กรุงเทพมหานคร 10800

Student of Master of Vocational and Technical Education Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's
University of Technology North Bangkok, Bangkok, 10800

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำหลักสูตร สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพมหานคร 10800

Assistant Professor Dr., Lecture of Vocational and Technical Education Management, Faculty of Technical Education,
King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Bangkok, 10800 E-mail : Sarawut.s@fte.kmutnb.ac.th

¹ Corresponding Author : Email : weerayut.yut226@gmail.com

Received : 1 เม.ย. 67 Revised : 20 เม.ย. 67 Accepted : 23 พ.ค. 67

DOI : 10.14416/j.edii.2026.03.010

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรม และปัจจัยภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ
ค้นคว้าอิสระเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ได้จากการเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษา
ภาครัฐในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้งหมด 7 แห่ง จำนวน 205 คน โดยเลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าฐานนิยม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์
การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการค้นคว้าอิสระพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติตน
เป็นแบบอย่างที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการตัดสินใจอย่างยุติธรรม ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการเอาใจใส่ผู้อื่น

และด้านการจูงใจโดยยึดหลักการให้รางวัลและการลงโทษ ตามลำดับ และปัจจัยทั้งหมด 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 2) ความซื่อสัตย์ 3) การจูงใจโดยยึดหลักการให้รางวัลและการลงโทษ 4) การตัดสินใจอย่างยุติธรรมและ 5) การเอาใจใส่ผู้อื่น เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การค้นคว้าอิสระนี้พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีอิทธิพลมากที่สุด

คำสำคัญ : ผู้นำเชิงจริยธรรม อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปัจจัยที่ส่งผล

Abstract

This independent research aims to study behavioral characteristics and ethical leadership factors of school administrators affecting the administration of dual vocational education under the vocational education institutions in Chachoengsao. The sample group of 205 school totaling 7 places. By choosing to use the questionnaire data collection method. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, mode, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results of independent research found that ethical leadership of school administrators affecting the administration of dual vocational education under the vocational education institutions in Chachoengsao. Overall, it is at the highest level. Especially in the area of behaving as a good example has the highest average and a total of 5 factors such as 1) acting as a good example 2) honesty 3) motivation based on rewards and punishments 4) making fair decisions and 5) caring for others. It is a factor affecting the bilateral vocational education system. Statistically significant at the .01 level. This independent research found that acting as a good example is most influential.

Keywords : Ethical leadership, Dual vocational education system, Factors affecting

1. บทนำ

ในสภาวะโลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเป็นอย่างมาก ส่งผลให้แต่ละประเทศหาแนวทางการรองรับ โดยมีการวางแผนแนวทางการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ แต่การบริหารจัดการนั้นจะสามารถพัฒนาไปได้ อย่างยั่งยืนได้จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่ดี โดยผู้บริหารจะต้องบริหารแบบธรรมาภิบาล มีคุณธรรม จริยธรรม หากองค์กรใดผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงาน ก็จะทำให้องค์กรนั้นๆ พัฒนาไปอย่างยั่งยืนมั่นคง และถาวร [1] ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมคือ อิทธิพลของผู้นำที่มีต่อผู้ตาม ในการนำไปในทางที่ถูกต้อง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม ปกครองด้วยหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดการยอมรับและศรัทธาจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ใช้ความรู้ และประสบการณ์ในการตัดสินใจที่ถูกต้อง ใช้หลักการบริหารโดยให้ทุกฝ่ายเข้ามามี

ส่วนร่วม เพื่อให้บรรลุถึงผลสำเร็จสูงสุด มีการแสดงออกอย่างถูกต้องเหมาะสม ตามทำนองคลองธรรม ประเพณี แบบแผน หรือมาตรฐานของสังคม เป็นแบบอย่างที่ดีที่ควรเอาเยี่ยงอย่าง ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลที่น่าไว้วางใจ เคารพและให้เกียรติในความรู้ ความสามารถของผู้ตาม รวมถึงช่วยเหลือให้ผู้ตามประสบความสำเร็จ และการบรรลุเป้าหมายด้วยวิธีการทางจริยธรรม [2] ต้องปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับความ เป็นจริงตามหลักการของจริยธรรมและคุณธรรม พฤติกรรม ดังกล่าว ประกอบด้วย 1. ความซื่อสัตย์ 2. การเอาใจใส่ผู้อื่น 3. การตัดสินใจอย่างยุติธรรม 4. การจูงใจโดยยึดหลักการให้รางวัลและการลงโทษ 5. การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญอย่างยิ่งที่จัดการศึกษา ในระดับพื้นฐาน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นเกิดขึ้นที่ สถานศึกษา ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้เป็นคนเก่ง คนดี และ

ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขนั้น ขึ้นอยู่กับสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนรู้และการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีลักษณะเฉพาะตัว ได้แก่ มีความรู้ มีความสามารถ มีทักษะ และมีคุณธรรม จริยธรรม ล้วนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีแนวประพฤติปฏิบัติที่อยู่ในกรอบของคุณธรรม จริยธรรม [3]

ปัจจุบันสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคียังคงมีจำนวนน้อยกว่าเป้าหมายที่คาดการณ์ไว้จาก 6 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งประกอบไปด้วย 1) นโยบาย 2) ผู้เรียน 3) ครูผู้สอน 4) สถานศึกษา 5) สถานประกอบการ 6) ผู้ปกครองตามแนวทางปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ในทุกระดับ โดยเฉพาะในยุคของการเปลี่ยนแปลงของโลก และสภาวะการแข่งขันปัจจุบัน ประกอบกับผู้คนมีคุณธรรม จริยธรรมลดลง ไม่เห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม ไม่ยึดมั่นในคุณธรรม ไม่ประพฤติตามจริยธรรม ทำให้สังคมเกิดวิกฤต จึงส่งผลกระทบต่อการบริหาร บุคลากร หน่วยงาน และองค์การได้ในวงกว้าง โดยเฉพาะด้านการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งเป็นการผลิตและพัฒนาากำลังให้มีความสูงตามเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้ให้นักเรียน-นักศึกษา นั้นเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบตรงต่อเวลา ใส่ใจในการทำงาน มีการทำงานเป็นทีม เพื่อให้ตอบสนองตามความต้องการของสถานประกอบการในการรับนักเรียน-นักศึกษา เข้ารับการฝึกปฏิบัติงานในระหว่างเรียน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีผู้บริหารและผู้นำทางการศึกษาที่มีความเข้าใจ ตระหนักถึงภาวะผู้นำ และมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึง “ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม” ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ยึดหลักธรรมมาภิบาลในการบริหารงาน กล่าวคือมีใจอย่างยุติธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่ลำเอียงไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้ใต้บังคับบัญชา มีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบเครือข่ายในการประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการ มีการส่งเสริม

ให้ครูและสถานประกอบการสร้างนวัตกรรมและงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ [4]

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้ค้นคว้าอิสระมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาส่งเสริมด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรม ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สถานศึกษาภาครัฐในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้งหมด 7 แห่ง ซึ่งกำหนดกลุ่มเป้าหมายของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีคุณวุฒิปริญญาโท-เอก รวมถึงมีประสบการณ์ในการบริหารงานในสถานศึกษา และปัจจุบันดำรงตำแหน่งอยู่ในสายงานบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 25 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan [5] ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 180 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 205 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

2) กำหนดกรอบแนวคิดให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ และสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของการศึกษา แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบเนื้อหา เสนอแนะ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

3) นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความเหมาะสมในการใช้ภาษา แล้วนำผลมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) ของข้อคำถาม โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับ ได้แก่ 1 = สอดคล้อง = 0 ไม่แน่ใจ และ -1 = ไม่สอดคล้อง ซึ่งพบว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกันทุกข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 - 1.00

4) คัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยเกณฑ์การพิจารณาค่า IOC คือ มากกว่า หรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป [6]

5) จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha

Coefficient) [6] และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .99 โดยผู้ค้นคว้าอิสระได้ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.989 ซึ่งอยู่ในระดับสูง

6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและพัฒนาปรับปรุงเป็นฉบับสมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของการค้นคว้าอิสระต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

2) วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

4) วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถานศึกษาภาครัฐในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากที่สุด ร้อยละ 57.1 เพศหญิง ร้อยละ 42.9 อายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป - 50 ปี มากที่สุด ร้อยละ 35.6 รองลงมา ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 27.4 ตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป - 40 ปี ร้อยละ 26.3 และต่ำกว่า 30 ปี น้อยที่สุด ร้อยละ 10.7 ระดับการศึกษาปริญญาโท มากที่สุด ร้อยละ 58.0 รองลงมาปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ร้อยละ 38.0 และปริญญาเอกน้อยที่สุด ร้อยละ 4.0 ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มากที่สุด ร้อยละ 40.5 รองลงมา ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป - 10 ปี ร้อยละ 28.8 ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 22.4 และประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป - 15 ปี น้อยที่สุด ร้อยละ 8.3 โดยตำแหน่งในปัจจุบันเป็นครูผู้สอนมากที่สุด ร้อยละ 87.8 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ร้อยละ 8.8

และผู้อำนวยการสถานศึกษา น้อยที่สุด ร้อยละ 3.4

4.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
เชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหาร

การศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษา
จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวม ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
การบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราโดยภาพรวม

(n = 205)

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความซื่อสัตย์	4.54	0.51	มากที่สุด
2. การเอาใจใส่ผู้อื่น	4.52	0.61	มากที่สุด
3. การตัดสินใจอย่างยุติธรรม	4.56	0.56	มากที่สุด
4. การจูงใจโดยยึดหลักการให้รางวัลและการลงโทษ	4.49	0.61	มาก
5. การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.63	0.50	มากที่สุด
รวม	4.55	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของภาวะผู้นำ
เชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหาร
การศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษา
จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ
พิจารณาารายด้านพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ
เชิงจริยธรรมด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด รองลงมาคือ ด้านการตัดสินใจอย่างยุติธรรม ด้าน

ความซื่อสัตย์ ด้านการเอาใจใส่ผู้อื่น และด้านการจูงใจ
โดยยึดหลักการให้รางวัลและการลงโทษ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
ตามลำดับ

4.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ
เชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารการ
ศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด
ฉะเชิงเทรา ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหาร
การศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร	ความซื่อสัตย์	การเอาใจใส่ผู้อื่น	การตัดสินใจ อย่างยุติธรรม	การจูงใจโดยยึดหลัก การให้รางวัล และ การลงโทษ	การปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี	การบริหารการศึกษา อาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี
ความซื่อสัตย์	1.00					
การเอาใจใส่ผู้อื่น	0.82**	1.00				
การตัดสินใจอย่างยุติธรรม	0.84**	0.87**	1.00			

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหาร
การศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา (ต่อ)

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร	ความซื่อสัตย์	การเอาใจใส่ผู้อื่น	การตัดสินใจ อย่างยุติธรรม	การจูงใจโดยยึดหลัก การให้รางวัล และ การลงโทษ	การปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี	การบริหารการศึกษา อาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี
การจูงใจโดยยึดหลักการให้รางวัล และการลงโทษ	0.89**	0.92**	0.88**	1.00		
การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	0.81**	0.84**	0.73**	0.88**	1.00	
การบริหารการศึกษา	0.63**	0.56**	0.45**	0.64**	0.80**	1.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางถึงระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.73 - 0.92 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า มีความสัมพันธ์

ทางบวกในระดับปานกลางถึงระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.45 - 0.80 4.4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหาร
การศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตัวแปร	b	SE(b)	beta	t	sig
ค่าคงที่	0.32	0.22		1.44	0.153
การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	1.16	0.09	1.03	12.45	0.000
การเอาใจใส่ผู้อื่น	-0.30	0.09	-0.32	-3.15	0.002
ความซื่อสัตย์	0.29	0.09	0.26	3.09	0.002
การจูงใจโดยยึดหลักการให้รางวัลและการลงโทษ	0.28	0.90	0.26	3.03	0.002
การตัดสินใจอย่างยุติธรรม	-0.25	0.09	-0.25	-2.71	0.007

สหสัมพันธ์พหุ (R) = 0.833 สัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) = 0.693 สัมประสิทธิ์การทำนายปรับแก้ (Adjusted R^2) = 0.687
F= 112.945 (P= 0.000) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่า (SE_{est}) = 0.316

จากตารางที่ 3 พบว่าตัวแปรอิสระ 5 ตัว ได้แก่ การปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี การเอาใจใส่ผู้อื่น ความซื่อสัตย์ การจงใจ โดยยึดหลักการให้รางวัลและการลงโทษ และการตัดสินใจ อย่างยุติธรรม สัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารการศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล ทางบวกสูงสุดต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี ลำดับแรก ($\beta = 1.16$) รองลงมาเป็นความซื่อสัตย์ ($\beta = 0.29$) การจงใจโดยยึดหลักการให้รางวัลและการลงโทษ ($\beta = 0.28$) การตัดสินใจอย่างยุติธรรม ($\beta = -0.25$) และการเอาใจใส่ผู้อื่น ($\beta = -0.30$) ซึ่งตัวแปรทั้ง 5 ตัวมี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุ (R) = 0.833 แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัว มีความสัมพันธ์กับการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีระดับสูงมาก และตัวแปรทั้ง 5 ตัว ร่วมกันทำนาย การบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้ร้อยละ 69.3 (R^2) = 0.693 แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัว ร่วมกันทำนาย การบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้ในระดับสูงมาก

5.สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถ สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระได้ ดังนี้

5.1 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้บริหารสถาน ศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบ อย่างที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการตัดสินใจ อย่างยุติธรรม ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการเอาใจใส่ผู้อื่น และ ด้านการจงใจโดยยึดหลักการให้รางวัลและการลงโทษ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.2 จากการศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด

ฉะเชิงเทรา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา ได้แก่ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การเอาใจใส่ผู้อื่น ความซื่อสัตย์ การจงใจโดยยึดหลักการ ให้รางวัลและการลงโทษ และการตัดสินใจอย่างยุติธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา จึงทำให้ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่าง 0.45 - 0.80 ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ยึดหลักการ ในการบริหารงานบนพื้นฐานของการปฏิบัติตนเป็นแบบ อย่างที่ดี การเอาใจใส่ผู้อื่น ความซื่อสัตย์ การจงใจโดยยึด หลักการให้รางวัลและการลงโทษ และการตัดสินใจอย่างยุติธรรม เพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักการของ คุณธรรมและจริยธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ เนาวรัตน์ [7] ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำ เชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารกับประสิทธิภาพ การบริหารงานบุคลากร ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก ($r_{xy} = .648$) อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหาร ด้านการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม และด้าน ความเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน บุคลากรของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพ การบริหารงานบุคลากร ได้ร้อยละ 63.83

5.3 จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษา

ระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ความซื่อสัตย์ การจงใจโดยยึดหลักการให้รางวัลและการลงโทษ การตัดสินใจอย่างยุติธรรม และการเอาใจใส่ผู้อื่นตามลำดับ และสามารถทำนวยการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ร้อยละ 69.3 ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการปฏิบัติตนที่ดี ประพฤติตนเป็นแบบอย่างให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา มีการวางตัวที่เหมาะสม มีความประพฤติตามวินัยของข้าราชการ ทั้งกาย วาจา และใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง [8] ที่ได้ศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับภาวะผู้นำใช้หลักธรรมในพระพุทธศาสนาหรือผู้นำที่มีคุณลักษณะที่ประสงค์ และผู้นำเชิงพฤติกรรมแบบต่าง ๆ พบว่า พฤติกรรมผู้นำจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการสร้างแรงจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานด้วยความเต็มใจ และสร้างบรรยากาศภายในองค์การที่เอื้อต่อการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายตามที่กำหนดไว้หรือประสิทธิผลของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาแนวทางการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. ควรศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

เอกสารอ้างอิง

- [1] ราเชนทร์ พิพัฒน์กุล. (2562). จริยธรรมกับการบริหารงาน. *วารสารปรัชญาปริทรรศน์*. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 24(2), 44.
- [2] อีรพัฒน์ เพชรศรีจันทร์. (2562). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐในจังหวัดอุทัยธานี (*วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- [3] วิเชียร บุญกล้า. (2550). การศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 (*วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- [4] เบญจวรรณ ศรีคำนวล และคณะ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (*วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [5] จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2559). *วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- [6] บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. สุริยวิทยาสาน.
- [7] เนาวรัตน์ รอดเพียน. (2560). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (*วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนินทร์.
- [8] สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงพุทธ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. อภิชาติการพิมพ์.